

NTH NEMZETGAZDASÁGI
TERVEZÉSI HIVATAL

Területfejlesztési tevékenység Fejér megyében”

ÁROP projekt záró konferencia

Székesfehérvár, 2014. október 31.

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program – fókuszban a helyi gazdaságfejlesztési lehetőségek

Kükedi Zsolt

hálózatfejlesztési munkatárs

Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) energetikai tervező
helyi gazdaságfejlesztési szakértő

Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal
Területi és Egyedi Ágazati Fejlesztési Főosztály
Egyedi Ágazati Fejlesztési Osztály

AMIRŐL SZÓ LESZ

1. A (helyi gazdaságfejlesztés) téma helye, fontossága
2. 2014-2020-as tervezési időszak
3. A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) szerkezete
4. A TOP energetikai beavatkozásai
5. Milyen források, milyen területi és tematikus megbontásban állnak majd rendelkezésre?
6. Hol tartunk a területi tervezési folyamatban, mi következik most?

A (helyi gazdaságfejlesztés) téma helye, fontossága

A helyi gazdaság helyzete

Ma a magyar gazdaságban:

- gyakran egyszerre jelentkezik a hiány és a túlkínálat
- a helyi gazdaságban a helyben elérhető, megújuló források használata sem mindig fenntartható
- a túlzott hitelállomány megbéklyózza, nem hagyja gyarapodni a helyi gazdaságot
- a külső érdekeltség mindig cél racionális: a helyi gazdaság egészsége nem feltétlenül érdeke
- a belső és külső érdekeltség egyensúlyhiánya, a túlzó külső befolyás rontja a helyi gazdaság működését
- az egyensúly hiánya válsághoz vezet
- a helyi gazdaság helyi szereplői nem mindig látják a kivezető utat a helyi válságból

A helyi gazdaság...

- jelentősen befolyásolt a globális gazdaság (a külső érdekeltség) által, annak helyzete meghatározó a helyi gazdaság működésére
- tekintettel van a helyi fenntarthatóságra, a globális gazdaság viszont egyszerűen „továbbáll”, ha valamely helyben elérhető erőforrás szűkül
- sokszínűsége törekszik, a globális uniformizál
- a helyi adottságokhoz igazodik, a globális azonban könnyen megkeresi a költség optimumot, a helyi hiányt szállítással orvosolja
- olcsó fosszilis források mellett gyakran drágább működésűnek tűnik, mint a globális gazdaság (még annak pazarló üzemelése mellett is)
- szereplői elfelejteneik magunk is okosnak lenni a globális gazdaság könnyen elérhető, olcsó, és innovációval teli szolgáltatásai mellett

... pedig:

Az erőforrások szűkülésére lehet számítani

NTH NEMZETGAZDASÁGI
TERVEZÉSI HIVATAL

Az erőforrások szűkülésével is lesz választásunk...

... de nagyon nem mindegy,
mi között fogunk tudni és
mit fogunk választani!

Ember embernek...

○ farkasa.
latin mondás

○ szent.
Seneca

A 2014-2020-as tervezési időszak

11 tematikus EU célkitűzési terület

Európa 2020

intelligens

Kutatás-
fejlesztés

1

fenntartható

Az éghajlat-
változás elleni
küzdelem

5

inkluzív

Foglalkoztatás
és mobilitás

8

Információs és
kommunikációs
technológiák

2

Környezetvédelem
és erőforrás-
hatékonyság

6

Társadalmi
befogadás

9

A kkv-k
versenyképessége

3

Fenntartható
közlekedés

7

Hatékonyabb
oktatás
és képzés

10

Alacsony CO₂
kibocsátású
gazdaság

4

Jobb
közigazgatás

11

növekedés stratégiája

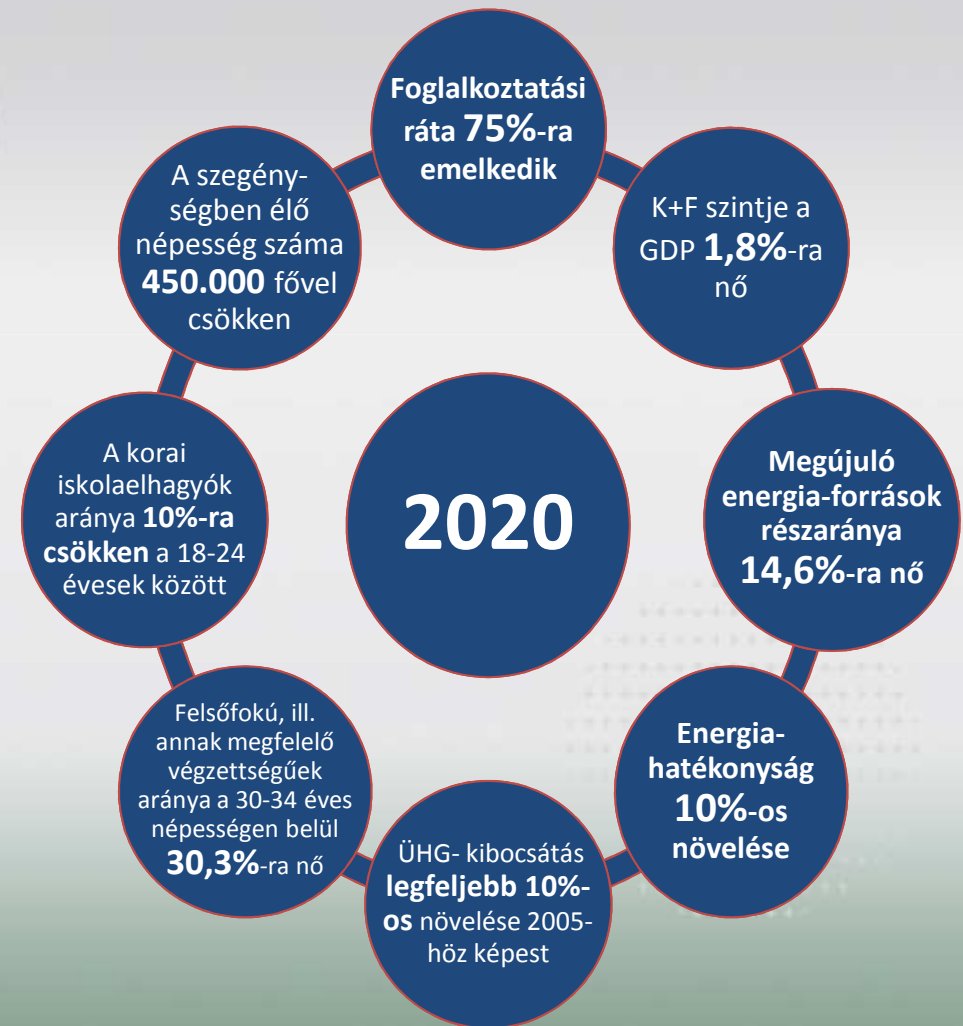

Konkrét EU és hazai célkitűzések

EU 2020 célkitűzések

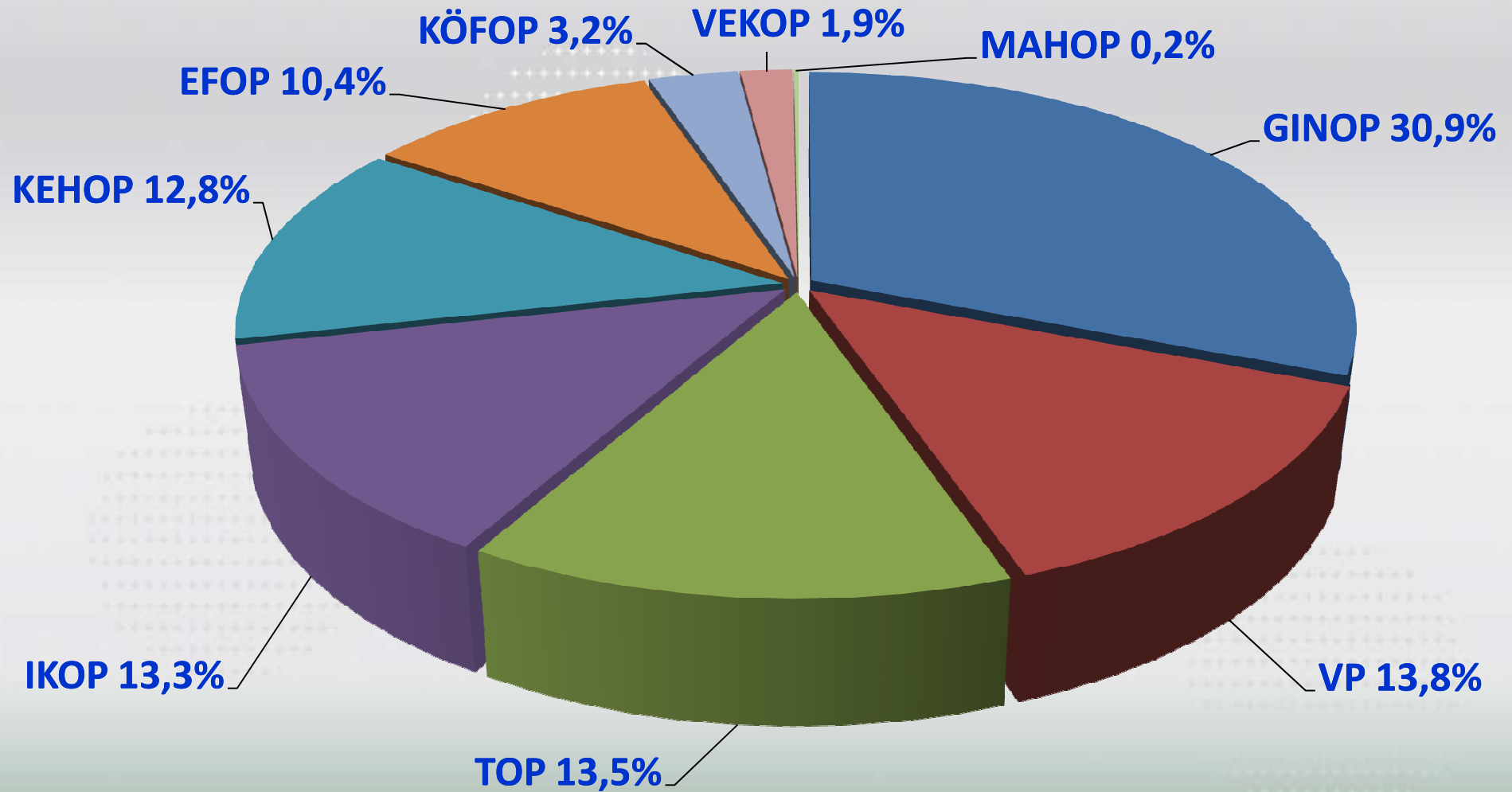
- A 20–64 évesek legalább **75 %-ának munkahelyel** kell rendelkeznie;
- Az EU GDP-jének **3 %-át a K+F-re** kell fordítani;
- Energia/klíma:
 - **Az üvegház hatású gázok kibocsátásának 20%-os csökkentése;**
 - **Energiahatékonyság 20%-os növelése;**
 - **Megújuló energia részarányának 20%-os növelése.**
- **Az iskolából kimaradók aránya maximum 10 %;**
- **A felsőfokú végzettségűek aránya minimum 40 %;**
- **A szegénység kockázatának kitett lakosok számát 20 millióval kell csökkenteni.**

Hazai célkitűzések a Nemzeti Reform Programban (NRP)

Az OP-k pénzügyi keretei

Összes forrás: 25,4 Mrd €

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) szerkezete

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP)

Célja

- **Gazdaságélénkítéshez és foglalkoztatási szint növeléséhez szükséges helyi feltételek biztosítása**
- **Vállalkozásbarát város/településfejlesztés, az életminőség javításához szükséges helyi feltételek biztosítása**
- **A térségi sajátosságoknak és szükségleteknek megfelelő, térségre szabott gazdasági fejlesztések**
- **A térségek belső erőforrásaira építkező, azokat kibontakoztató gazdasági fejlesztések**

Célterület

- **EU besorolás szerint „kevésbé fejlett régiók”**: az ország Budapesten és Pest megyén kívüli területe (18 megye)

Kedvezményezettek

- **elsősorban az önkormányzatok fejlesztéseihez biztosít forrásokat**

Funkciója

- **a vidéki térségek fejlesztése, város-vidék kapcsolatok erősítése**
- **a társadalmi-gazdasági szempontból leszakadó térségek fejlesztéséhez**

A megvalósítás

- **Területi szinteken megvalósított decentralizált programcsomagok**
- **Előre tervezhető, ismert (dedikált) forráskeretek a területi szinteken**

Indikatív források - TOP

PRIORITÁSTENGELYEK	OP-n belüli arány	Indikatív forráskeret (nemzeti társfinanszírozással)
1. Térségi gazdaságfejlesztés a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében	27,56 %	284,0 Mrd Ft
2. Vállalkozásbarát és népességmegtartó településfejlesztés	11,95 %	140,6 Mrd Ft
3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten városi területeken	12,70 %	191,3 Mrd Ft
4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	4,99 %	58,8 Mrd Ft
5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések , társadalmi együttműködés és foglalkoztatás-ösztönzés	7,25 %	85,4 Mrd Ft
6. Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban	31,42 %	368,3 Mrd Ft
7. Városi közösségek identitásának, összetartozásának és elégedettségének fejlesztése (CLLD)	4,13 %	43,4 Mrd Ft
Összesen	100,0 %	1 171,8 Mrd Ft

Önkormányzatok számára...(1)

1. prioritás – Térségi gazdasági környezet -fejlesztése a foglalkoztatási helyzet elősegítésére

Célja: helyi gazdaságfejlesztés és az ahhoz kapcsolódó foglalkoztatás növelése

Támogatást nyújt:

- Önkormányzati gazdasági infrastruktúra – önkormányzati üzleti infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztésére
- Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztésre
- Gazdaságfejlesztést, munkaerő mobilitást szolgáló közlekedésfejlesztésre
- A foglalkoztatás segítésére és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésére (óvodák, bölcsődék)

2. prioritás – Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés

Célja: vonzó városi, települési környezet kialakítása, gazdaságösztönzés, fiatalok, népesség megtartása

Támogatást nyújt:

- Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztésre
- Helyi kereskedelmet, szolgáltatásokat élénkítő, gazdasági tevékenységeket ösztönző fejlesztésre
- Család- és klímabarát településfejlesztésre, zöldfelületek megújítása és

Önkormányzatok számára...(2)

3. prioritás – Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten városi területeken

Célja: a települési közlekedésfejlesztés és önkormányzati épületállomány
energetikai korszerűsítése

Támogatást nyújt:

- Fenntartható települési közlekedésfejlesztésre
- A települési önkormányzatok energiahatékonyságának fokozása és a megújuló energiaforrások részarányának növelésére

4. prioritás – A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése

Célja: önkormányzati intézmények szolgáltatási minőségének és
infrastruktúrájának fejlesztése

Támogatást nyújt:

- Az egészségügyi alapellátást biztosító intézmények, szociális intézmények szolgáltatási minőségének és infrastruktúrájának fejlesztésére, az elérhetőség javítására
- Leromlott városi területek rehabilitációjára

Önkormányzatok számára...(3)

5. prioritás – Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, társadalmi együttműködések és foglalkoztatás-ösztönzés

Célja: a megyei gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó foglalkoztatási célú támogatások, a szociális városrehabilitációhoz kapcsolódó közösségi, humán fejlesztések támogatása, a helyi identitás és kohézió erősítése

Támogatást nyújt:

- A térségi gazdaságfejlesztési prioritáshoz kapcsolódó foglalkoztatási célokra
- Közösségi, humán fejlesztésekre
- Helyi identitás és kohézió erősítésére (civil szervezetek helyi identitással, kulturális örökséggel, településfejlesztéssel kapcsolatos programjaira)

Önkormányzatok számára...(4)

6. prioritás – Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban

Célja: a megyei jogú városok önkormányzatainak gazdasági és közszolgáltatási fejlesztése

Támogatást nyújt:

- Gazdasági környezetének fejlesztésére, foglalkoztatás növelésére
- Kisgyermekesek munkaerőpiacra történő visszatéréséhez a gyermekellátási szolgáltatások fejlesztésére, bővítésére
- Vállalkozói tevékenységek ösztönzésére a népesség megtartására városfejlesztési beavatkozásokkal
- Fenntartható közösségi mobilitás elősegítő fejlesztésekre
- Energiahatékonysági és megújuló energia fejlesztésekre
- Közszolgáltatások hozzáférhetőségének és minőségének fejlesztésére
- A leromlott városi területeken élő alacsony státuszú lakosság életkörülményeinek javítása
- A foglalkoztathatóság javítása és a helyben, a helyi és térségi gazdasági szereplők által foglalkoztatottak számának növelése
- A leromlott városi területeken élő alacsony státuszú lakosság életkörülményeinek javítására, a társadalmi aktivitás, társadalmi összetartozás növelésére

Önkormányzatok számára...(5)

7. prioritás - Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD)

Célja: A LEADER tapasztalatok felhasználásával, a helyi kezdeményezésű fejlesztések a helyi közösségi összetartozás és identitástudat erősítése valamint a fiatalok helyben maradásának elősegítése érdekében

Támogatást nyújt: *a helyi fejlesztési stratégia (HFS) alapján*

- Közösségi terek, kulturális intézmények infrastrukturális és szolgáltatásfejlesztésére
- Helyi közösségfejlesztésre, kulturális és közösségi programokra
- Helyi gazdaságfejlesztést segítő terekre és programokra

Fókuszterület:

- 20-30 db városi CLLD tervezett

Fő kedvezményezettek:

- Városi Helyi Akciócsoportok (HACS); közvetetten önkormányzatok, közintézmények, vállalkozások, civil szervezetek, egyházak

A TOP energetikai beavatkozásai

A TOP 3. prioritás 2. intézkedése

A települési önkormányzati intézményekben, ingatlanokban az energiahatékonyság növelés és a megújuló energia felhasználás, valamint a helyi alkalmazkodás támogatása

A beavatkozások típusai:

1. Az önkormányzati tulajdonú intézmények energiahatékonyság központú rehabilitációja (pl. kazánházak felújítása, hőtermelők cseréje korszerű nagy hatásfokú berendezésekre), illetve az épületek hőszigetelésének javítása (hőtechnikai adottságok javítása, hővesztés csökkentése).
2. Az önkormányzati tulajdonú épületek korszerűsítése (pl. világítási rendszerek korszerűsítése, hőtechnikai adottságok javítása), megújuló energiaforrások alkalmazása (pl. napenergia, szélenergia, biomassza kazán telepítése).
3. Önkormányzat által kezelt, a helyi adottságokhoz igazított, megújuló energiaforrások kiaknázásának megvalósítása (pl. napenergia, szélenergia, biomassza kazánok telepítése), vállalatok (pl. vállalatok) komplex fejlesztési

Szigetelünk!

Épületen belül megújuló energiát alkalmazunk!

Helyi erőművet építünk!

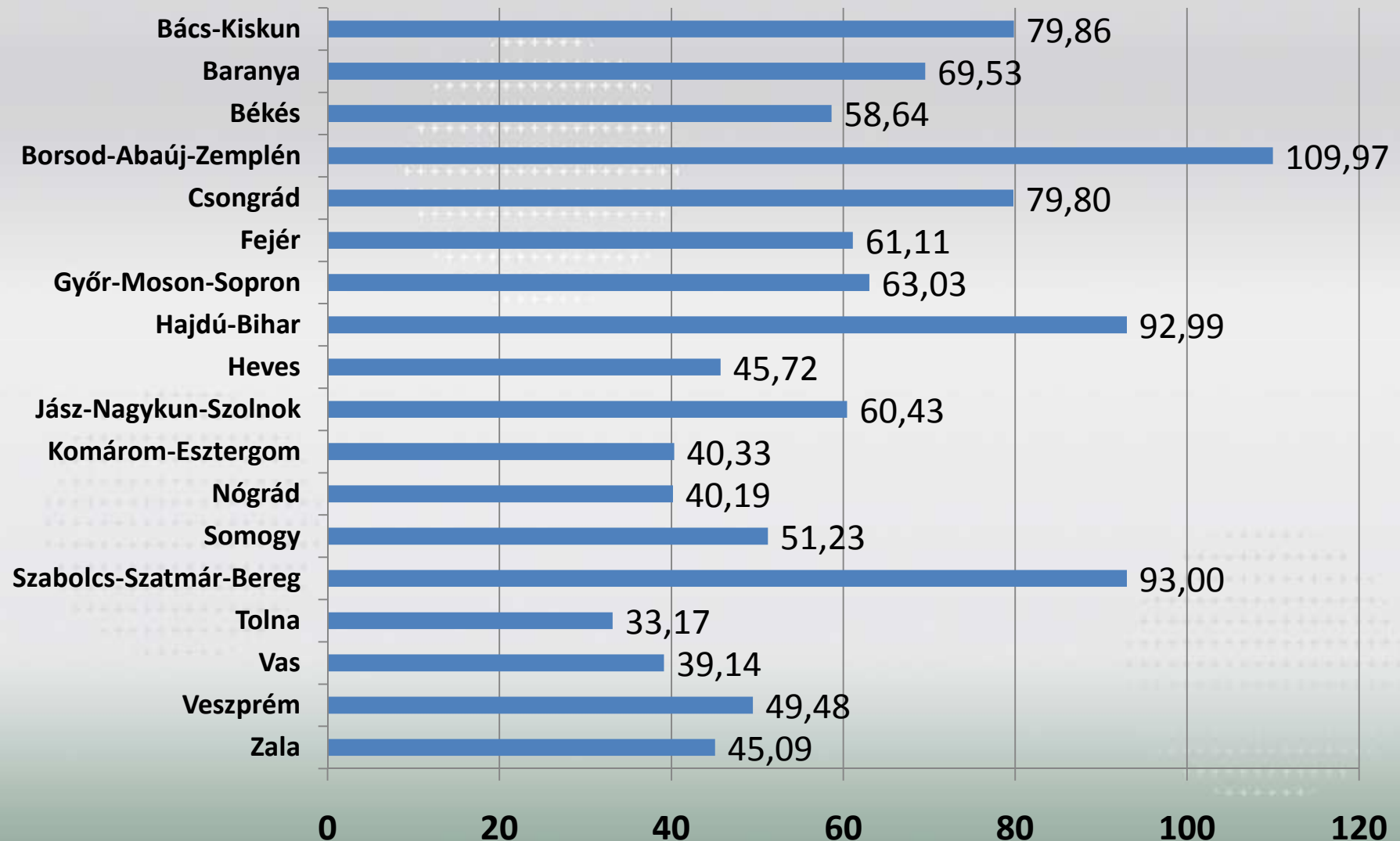
Energiafelhasználás-csökkentési vállalatokat teszünk!

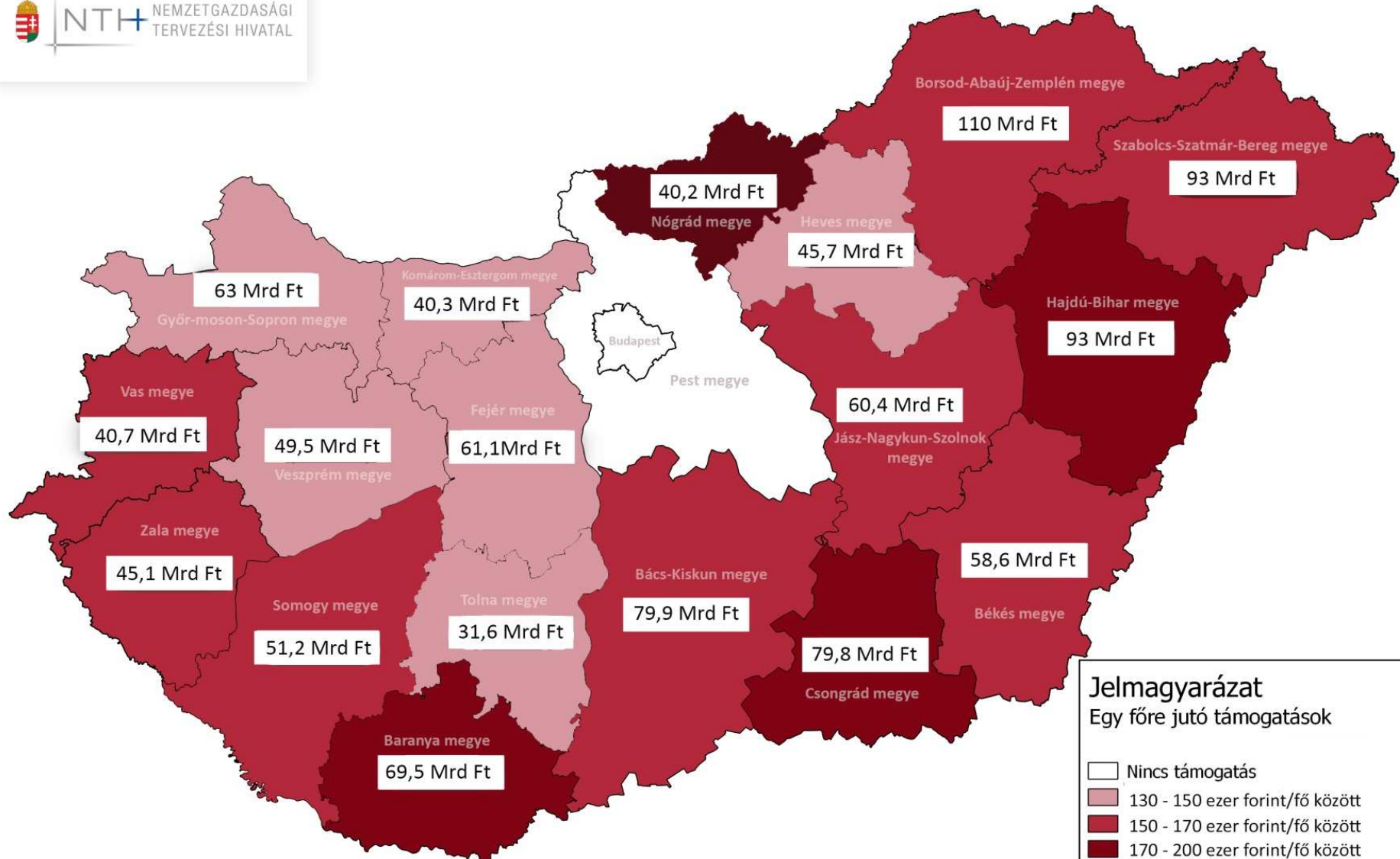
Milyen források, milyen területi és tematikus megbontásban állnak majd rendelkezésre?

1298/2014. (V. 5.) Korm. határozatban meghatározott megyei + MJV keret megyékre bontva (Mrd Ft)

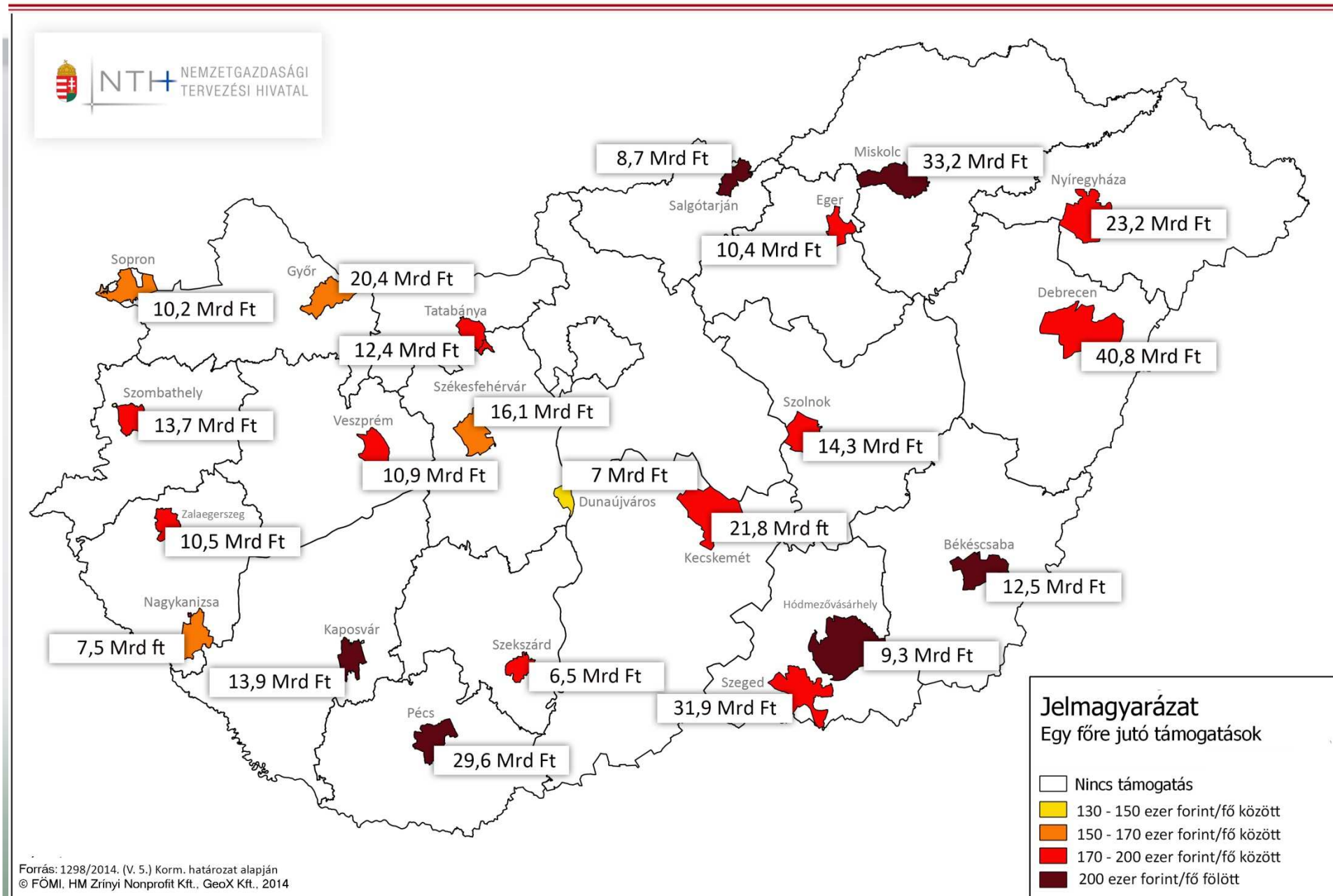
A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program forrásainak indikatív megyénkénti megoszlása a 2014-20 közötti időszakra

Jelmagyarázat
Egy főre jutó támogatások

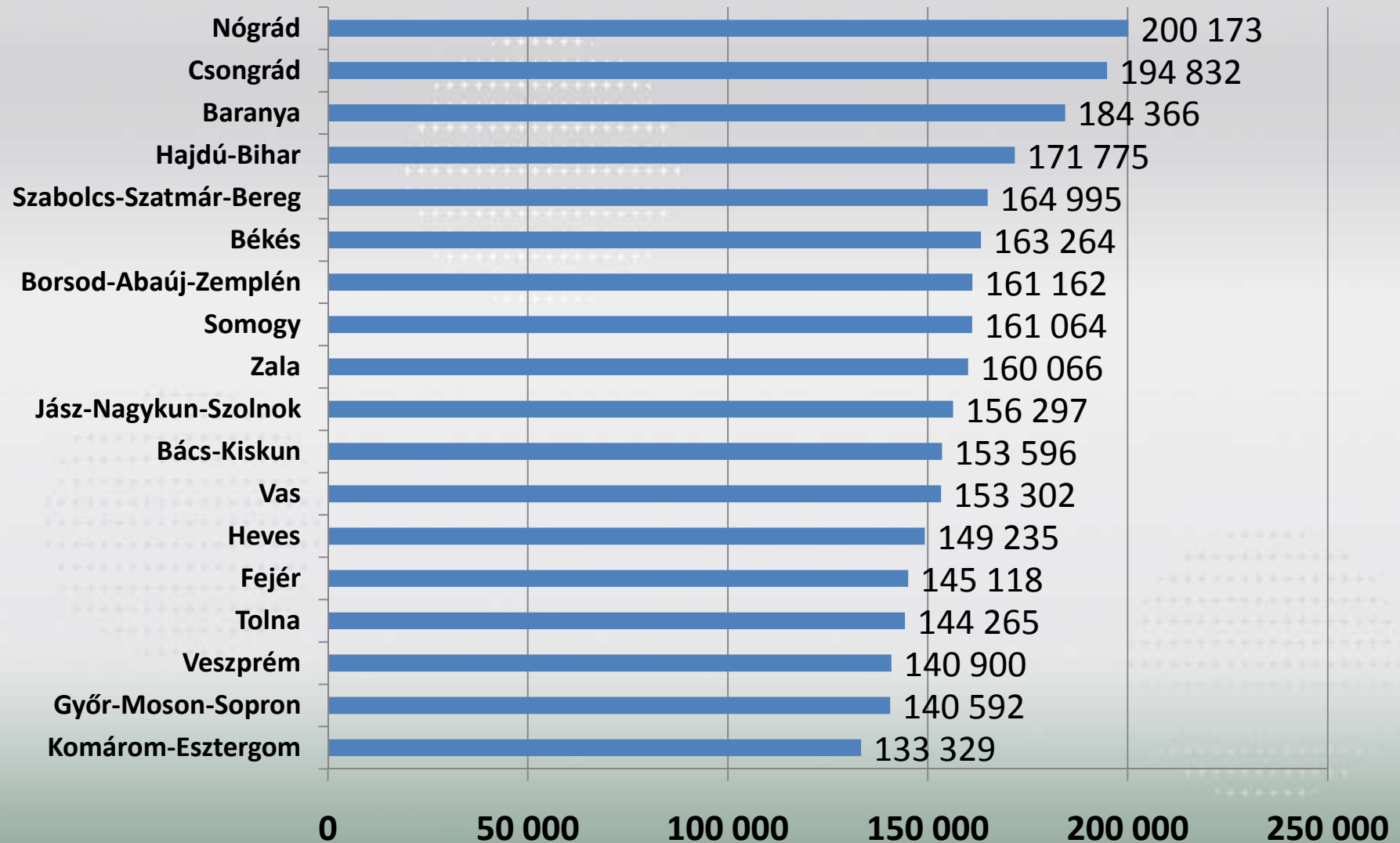
- Nincs támogatás
- 130 - 150 ezer forint/fő között
- 150 - 170 ezer forint/fő között
- 170 - 200 ezer forint/fő között
- 200 ezer forint/fő fölött

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program forrásainak indikatív Megyei Jogú Városonkénti megoszlása a 2014-20 közötti időszakra

Fajlagos mutató (egy főre jutó megyei+MJV keret - megyei szinten) (Ft/fő)

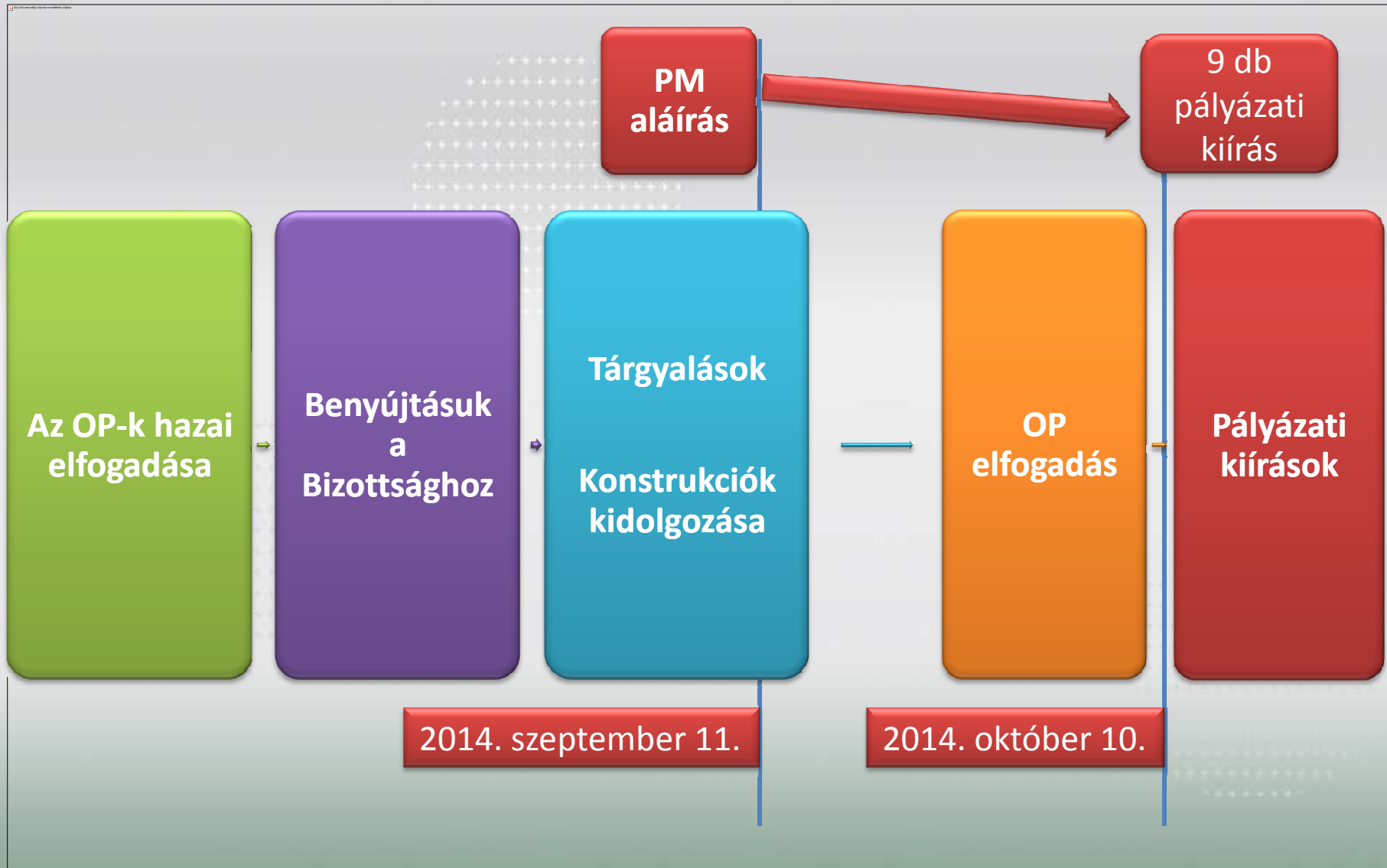

**Hol tartunk az operatív programokra
vonatkozó és a területi tervezési
folyamatban?**

Mi következik most?

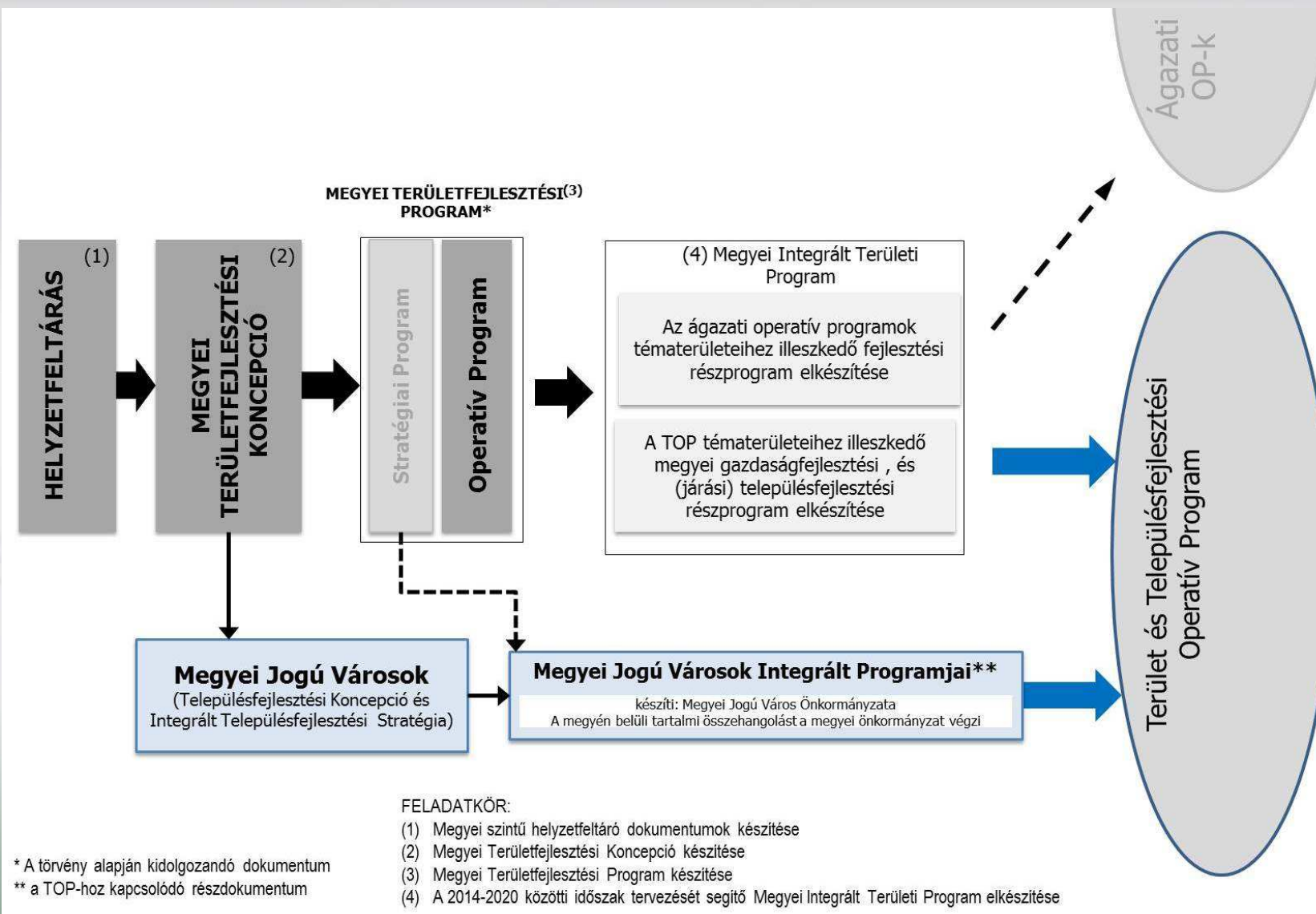

Út a pályázatokig...

A területi tervezési folyamat

A tervezési folyamat vége felé járunk!

1. A júniusban benyújtott TOP verzióra adott EU Bizottsági vélemények alapján az új TOP verziót napokon belül feltöltjük az EU Bizottság informatikai rendszerébe.
2. A feltöltött TOP társadalmasításra megjelenik majd a http://palyazat.gov.hu/2014_2020_as_operativ_programok_tarsadalmi_egyeztetese oldalon.
3. A területi tervezők elkészítették Integrált Területi Programjaikat és azt benyújtották a területfejlesztésért felelős minisztériumnak.
4. A helyi gazdaságfejlesztés erős hangsúlyt kap, így érdemes átgondolni, hogy mely keret terhére, milyen típusú, milyen módon integrált helyi megoldások jöhetnek szóba a következő ciklusban!

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Küchedi Zsolt

Tel.: (06-1) 795-1218

E-mail: kukedi.zsolt@nth.gov.hu

Figyelem!

Az előadás anyaga 2014. október 31-én hangzott el, de ezen megosztott verzióban immár a 2014. november 17-én az Európai Bizottság részére átadott TOP szerkezetet, tartalmat tükrözi.

Kérjük látogassanak el a

http://palyazat.gov.hu/2014_2020_as_operativ_programok_tarsadalmi_egyeztetese oldalra a TOP társadalmasításra bocsátott verziójáért!